

COMPATIBILITAT DE LA PENSIÓ DE JUBILACIÓ AMB LA CREACIÓ ARTÍSTICA

El **Reial Decret 302/2019, del 26 d'abril** (BOE 29/4/2019), estableix la compatibilitat entre la percepció de la pensió contributiva de jubilació del sistema de la Seguretat Social i els ingressos obtinguts per la realització de qualsevol activitat de creació artística que generi drets de propietat intel·lectual (en el seu sentit més ampli, a l'efecte del que interessa als associats de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, inclou escriptors i traductors).

D'aquesta manera, es dona compliment al mandat recollit en la disposició final segona del Reial Decret-Llei 26/2018, del 28 de desembre (**Estatut de l'Artista**), pel qual s'aproven mesures d'urgència sobre la creació artística i la cinematografia, que atorgava al Govern un termini màxim de sis mesos perquè procedís a l'aprovació d'una norma reglamentària que regulés la compatibilitat de la pensió de jubilació amb les activitats d'aquells professionals dedicats a la creació artística que percebessin per aquesta activitat drets de propietat intel·lectual.

Entrada en vigor: 1 de maig de 2019.

Beneficiaris

Es poden acollir a aquesta mesura els perceptors d'una pensió contributiva de jubilació de la Seguretat Social que desenvolupin una activitat de creació artística per la qual percebin ingressos derivats dels drets de propietat intel·lectual, els generats per la seva transmissió a tercers inclosos, independentment que per la mateixa activitat percebin altres remuneracions connexes. Per tant, són les seves notes essencials:

♦ *Persona que percebi una pensió contributiva de jubilació de la Seguretat Social*

No distingeix l'origen i la naturalesa d'aquesta pensió, bé provingui del règim general bé del RETA (autònom), per compte propi o aliè, sempre que provingui del sistema de la Seguretat Social.

Tanmateix, no menciona la jubilació assistencial ni tampoc al·ludeix al Règim especial de Classes Passives de l'Estat, tot i que cal considerar que l'informe sobre l'Estatut de l'Artista recomana l'extensió de les regles de compatibilitat de l'activitat artística a totes les prestacions públiques, qüestió que quedaria pendent.

✦ Que desenvolupi una activitat de creació artística

✦ Que percebi ingressos derivats de drets de propietat intel·lectual

Els ingressos compatibles amb la pensió de jubilació són exclusivament els derivats de drets de propietat intel·lectual que provinguin del desenvolupament d'una activitat artística.

La clau rau en el fet que els ingressos obtinguts provinguin d'una activitat susceptible de protecció per la Llei de Propietat Intel·lectual i que generin drets de propietat intel·lectual.

L'activitat de traducció seria un exemple concret: els ingressos obtinguts per una traducció literària (acompte i regalies [*royalties*]) serien compatibles amb la pensió de jubilació; en canvi, una traducció tècnica no ho seria.

Exclusions

Quedarà exclosa d'aquest benefici la persona que realitzi qualsevol altra feina per compte aliè o per compte propi que doni lloc a la seva inclusió en el camp d'aplicació del Règim General o d'algun dels règims especials de la Seguretat Social.

En aquest punt cal precisar que una cosa són algunes omissions del Decret, que es poden esmenar ampliant els supòsits amb altres normes pendents de desenvolupar –és el cas de les classes passives–, i una altra molt diferent és el supòsit descrit en el paràgraf anterior que constitueix la incompatibilitat general prevista en el Text Refós de la Llei General de la Seguretat Social (TRLGSS), concretament l'article 213.1:

El gaudi de la pensió de jubilació serà incompatible amb el treball del pensionista, amb les excepcions i en els termes que legalment o reglamentària es determinin.

És a dir, estrictament, la compatibilitat implantada pel Reial Decret 302/2019 és una de les excepcions determinades reglamentàriament.

Contingut i extensió de la compatibilitat

✦ L'activitat de creació artística serà compatible amb el cent per cent de l'import que correspongui percebre o, en el seu cas, el beneficiari l'estigüés percebent per la pensió contributiva de la jubilació.

✦ A més, abraça, en el seu cas, el cent per cent de l'import del complement de pensió per maternitat previst a l'article 60 del TRLGSS (percentatge d'increment de la pensió en funció del nombre de fills, segons l'escala indicada en aquest precepte); així com la quantitat addicional prevista a l'article 210.2 del TRLGSS, en el supòsit d'accedir a la pensió de jubilació a una edat superior a l'exigida per la llei.

✦ El beneficiari de la compatibilitat també té dret als complements per a pensions inferiors a la mínima durant la vigència de la compatibilitat.

✦ Així mateix, durant la vigència del règim de compatibilitat, el beneficiari té la consideració de pensionista a tots els efectes, cosa que, entre altres, li permet gaudir d'una menor participació en el preu dels medicaments (10% enfront del percentatge entre el 40 i el 60% dels treballadors en actiu).

✦ Finalment, el nou règim de compatibilitat no impedeix l'aplicació, en el seu cas, de l'apartat 4 de l'article 213 del TRLGSS el qual estableix que

- La percepció de la pensió de jubilació serà compatible amb la realització de feines per compte propi els ingressos totals de les quals no superin el salari mínim interprofessional, en còmput anual. Els qui realitzin aquestes activitats econòmiques no estaran obligats a cotitzar per les prestacions de la Seguretat Social.

Cotització a la Seguretat Social

La cotització durant la realització d'alguna activitat de creació artística, ja sigui al Règim General de la Seguretat Social o al Règim Especial de Treballadors Autònoms, s'efectuarà únicament per incapacitat temporal i per contingències professionals (articles 153 i 309 del TRLGSS). La cotització per incapacitat temporal és de l'1,56% i per contingències professionals és del 0,90%, en el cas d'activitat per compte propi. En canvi, si es desenvolupa per compte aliè la cotització per incapacitat temporal serà de l'1,5% (1,25% a càrrec de l'empresa i 0,25% a compte del treballador) i per contingències professionals, sobre les tarifes assenyalades anualment en els pressupostos generals.

Així mateix, la compatibilitat de la pensió de jubilació estarà subjecta a una cotització especial de solidaritat del 8% sobre la base de cotització per contingències comunes, no computable a efectes de prestacions. En el cas que aquesta activitat es desenvolupi per

compte aliè, el 6% correrà a càrrec de l'empresari i el 2% a càrrec del treballador.

Dret a la prestació per incapacitat temporal

En coherència amb l'obligació de cotitzacions exposada anteriorment, el beneficiari tindrà accés a les prestacions econòmiques per incapacitat temporal. Òbviament, l'accés i el manteniment d'aquest dret romandrà vigent mentre duri l'activitat artística, i s'extingirà un cop hagi cessat aquesta activitat i s'hagi causat baixa en el corresponent règim de la Seguretat Social.

Procediment per a l'exercici del dret a la compatibilitat

El beneficiari de la pensió de jubilació que desenvolupi una activitat creativa podrà optar per aquest nou sistema, per l'aplicació del règim jurídic d'altres modalitats ja existents de compatibilitat entre pensió i treball, o per la suspensió de la percepció de la seva pensió.

És molt important remarcar aquestes possibilitats d'opció perquè les situacions personals poden ser molt variades i, en molts casos, requeriran una anàlisi específica.

L'exercici del dret a la compatibilitat que permet el Reial Decret 302/2019 resultarà una **opció vàlida en el supòsit de creadors que, a més de la pensió de jubilació, percebin per la seva activitat artística ingressos superiors a l'import del salari mínim interprofessional.**

Si s'opta per exercir el dret a la compatibilitat, aquest dret s'ha de **sol·licitar a la Tresoreria General de la Seguretat Social**, de conformitat amb el reglament aprovat (Reial Decret 302/2019), el qual imposa dos procediments diferenciats, segons quina sigui la situació inicial:

A) Si l'interessat ja és pensionista de jubilació i posteriorment inicia una activitat de creació artística, ha de **sol·licitar l'alta en el règim de Seguretat Social que correspongui**, en funció de l'activitat desenvolupada, aportant el model de certificat o declaració responsable que consten, respectivament, com a Annexos I i II del Reial Decret 302/2019, amb l'obligació de mantenir l'alta durant tot el període de durada de l'esmentada activitat.

B) En els casos en què, a la data de la sol·licitud de la pensió contributiva de jubilació,

l'interessat es trobés d'alta en qualsevol dels règims de la Seguretat Social, i decidís continuar-hi acollint-se a la compatibilitat, ha de comunicar aquesta circumstància a la Tresoreria General de la Seguretat Social, i amb la comunicació haurà d'acompanyar el model de certificat o de declaració responsable que consten, respectivament, com a Annexos I i II del Reial Decret 302/2019, a efectes del manteniment de la seva alta per la Tresoreria General de la Seguretat Social.

Per tant, en qualsevol dels supòsits és imprescindible posar-se en contacte, mitjançant cita prèvia, amb la Tresoreria General de la Seguretat Social, bé sigui per sol·licitar l'alta o per comunicar que es mantindrà aquesta alta, acollint-se al règim de compatibilitat, aportant l'Annex corresponent.

Els Annexos a què ens referim, que acompanyen el reglament, són dos:

L'Annex I, signat per l'editorial i l'autor, mitjançant el qual l'editorial certifica que abona a l'autor un percentatge per l'explotació de drets de propietat intel·lectual.

A la vegada, l'Annex II és una declaració de l'autor conforme percep uns ingressos determinats derivats de l'explotació dels drets de propietat intel·lectual dels quals és titular.

En tot cas, les observacions sobre aquest reglament continuaran necessàriament a causa de les moltes llacunes i omissions que conté, ja que no preveu tots els supòsits que es poden plantejar, perquè no resol els problemes ara com ara existents, inclosos els procediments administratius i judicials en curs; ni tampoc ofereix prou flexibilitat per rectificar estimacions d'ingressos inexactes, atès que és molt difícil preveure els ingressos que per drets d'autor es percebran en l'exercici següent, sobretot si superaran o no els límits del salari mínim interprofessional anual. Aquesta darrera observació és extensible als Annexos.

Mario Sepúlveda
Advocat